Duninya Dan Koe

1 1 Alla ya duninya dan dabira tumɛ min, 2 dugi rakolɔn le nun,
a pindipandɛ. Yi min sanɛ dugi wo kuma, pinpi burunnɛ wo
kuma nun bɛff. Kɔnɔ Allata Niyi ye firifirila yi wo kuma.

Duninya Dan Koe Tele Fɔlɛ

3 Nba, Alla ko, "Wan ra ni ka." Wan rakara. 4 Wan takanɛ
wo ya Alla hɛnɛ. A ya wan anubɛ pinpi fara anu nyɔgɔn na.
5 Alla ya wan takanɛ wo tɔgɔ sa "tele." A ya pinpi wo fanan
tɔgɔ sa "suyi." Suyi kera, bandɛ kara. Wo mara a tele fɔlɔtɛ
la.

Duninya Dan Koe Tele Fila Nyɔgɛ

6-7 Wo kɔma Alla ko, "Yi ni fara anu nyɔgɔn na. Do ni
to san ma, do ni to dugi ma alako gbɛ ni taran yinu tɛma."
Yi farata anu nyɔgɔn na. Do tora san ma, do tora dugi ma.
Gbɛ taranta yi wonu tɛma iko a ya a fɔ nya min. 8 Alla ya
gbɛ wo tɔgɔ sa ko "san kole." Suyi kera, bandɛ kara. Wo
mara a tele fila nyɔgɛ la.

Duninya Dan Koe Tele Sawa Nyɔgɛ

9 Wo kɔma Alla ko, "Yi min bi dugi ma, wo la ni dɛn kan
tina kelen. Dugu kole ni bɔ yi wo tɛma." Wo mara iko a ya
a fɔ nya min. 10 Alla ya dugi wo tɔgɔ sa ko "dugu kole." A
ya yi ladɛnnɛ wo tɔgɔ sa ko "kɔgɔ yi." Alla ya dugu kole
anubɛ kɔgɔ yi mafɛlɛn. Wo ya a hɛnɛ.
11 Wo kɔma Alla ko, "Fan bɛɛ ni fɛrɛn dugu kole wo
kuma, a fu fen wo, a ki fen wo, ka gbɔ iko anu sunu bi nya
min." A mara iko a ya a fɔ nya min. 12 Fan bɛɛ fɛrɛnta dugu
kole wo kuma ka gbɔ iko anu sunu bi nya min. Alla ya wonu
mafɛlɛn. Wo ya a hɛnɛ. 13 Suyi kera, bandɛ kara. Wo mara
a tele sawa nyɔgɛ la.

Duninya Dan Koe Tele Nani Nyɔgɛ

14 Wo kɔma Alla ko, “Fan donu ni taran san kole rɔ
minnu si wan raka alako ka suyi anubɛ tele dannatɛgɛ lɔn
wonu fɛ, anubɛ ka watinu dannafarɛ lɔn fana. 15 Fan wonu
ni wan raka san kole anubɛ dugu kole kuma.” A mara iko
a ya a fɔ nya min. 16 Alla ya wan belebele fila dan, tele
anubɛ karɛ kɔni. Wan kinamɛ ni mansayɛ kɛ tele rɔ. Wan
dɔgɔmɛ ni mansayɛ kɛ suyi rɔ. A sɛgira lolenu nadanna.
17 Alla ya wonu sigi san kole rɔ alako anu ni wan raka
dugu kole kuma 18 ka mansayɛ kɛ suyi anubɛ tele kuma,
ka wan anubɛ pinpi fara. Alla ya wonu mafɛlɛn. Wo ya a
hɛnɛ. 19 Suyi kera, bandɛ kara. Wo mara a tele nani nyɔgɛ
la.

Duninya Dan Koe Tele Loli Nyɔgɛ

20 Wo kɔma Alla ko, “Nima fannu ni taran yi rɔ. Konanu
ni taran san ma.” 21 Woletɔ Alla ya nima fen kinama wɛ
donu nadan yi rɔ anubɛ nima fen sufa siyamɛ donu. Alla
ya kona su siyaman nadan. Alla ya wonu mafɛlɛn. Wo ya
a hɛnɛ. 22 Alla duwara anu ye, a ko, “Wole yirɔ fannu, wo
ni to yirila ka yinu nafa. Wole konanu, wo fanan ni to
siyayala.” 23 Suyi kera, bandɛ kara. Wo mara a tele loli nyɔgɛ
la.

Duninya Dan Koe Tele Wɔrɔ Nyɔgɛ

24 Wo kɔma Alla ko, "Nima fan sufa bɛɛsi ni taran dugu
kole kuma, a bintɔ sogo wo, a so tɛma sogo wo, a dɔgɔma
wo, a kinama wo." A mara iko a ya a fɔ nya min. 25 Alla ya
nima fan wonu nadan. A ya wonu mafɛlɛn. Wo ya a hɛnɛ.
26 Wo kɔma Alla ko, "Ma ni mɔgɔni gbuyi dan ma nyɛrɛta
muninyɛ rɔ minnu si ma iko male, woletɔ anu si mansayɛ kɛ
duninya rɔ anubɛ nima fan min bɛɛsi ye duninya rɔ, a yɛgɛ
wo, a kona wo, a bintɔ sogo wo, a so tɛma sogo wo."
27 Woletɔ Alla ya mɔgɔni gbuyi dan a nyɛrɛta muninyɛ
rɔ. A ya kei anubɛ musi ladan.
28 A duwara anu ye, a ko, "Wo ni yiri ka duninya lafa.
Fan min bɛɛsi ye duninya rɔ, wonu ni to wola sɛnbɛ kɔrɔ.
Wo ni mansayɛ kɛ nima fan bɛɛsi kuma duninya rɔ, a yɛgɛ
wo, a kona wo, a sogo wo."

29 Wo kɔma Alla ko, "Wa wo yɛ lana ka wo tole masɔ.
Fu fan anubɛ ki fan min bɛɛsi si gbɔ dugu kole kuma, n bara
wonu di wo ma ka anu ma wo beli fan la. 30 N bara binyɛ
anubɛ yanba kunyɛ di soge anubɛ konanu ma." Wo mara
iko a ya a fɔ nya min.
31 Alla ara fan min bɛɛsi dan duninya rɔ, a ya wonu
mafɛlɛn. Wo ya a hɛnɛ feu. Suyi kera, bandɛ kara. Wo mara
a tele wɔrɔ nyɔgɛ la.

Duninya Dan Koe Tele Wɔrɔnfila Nyɔgɛ

2 1 Alla banta duninya ladanna ka le anubɛ fan min bɛɛ
ye a rɔ.
2 Alla ya wɔlɛ min bɛɛ kɛ, a ya wo ban tele wɔrɔ le kɔrɔ.
A tele wɔrɔnfila nyɔgɛ ma, a ya a sulen. 3 Woletɔ Alla duwara
tele wɔrɔnfila nyɔgɛ wo ye ka a ma tele latankanɛ la
kamasɔrɔn Alla ya a sulen duninya dan koe ma wulɔn le.
4 Alla ya duninya ladan nya min, wo le kɛ la.

Allata Nakɔɛ Wara Koe

Mari Alla ya duninya ladan tumɛ min, 5 dugu kole
makolɔn le nun. Ki fan anubɛ fira sa nun kamasɔrɔn mɔgɔ
sa min si a wɔli. Ado Mari Alla ma bandɛ lana wɛ dugu kole
kuma 6 fɔ yi min bi bɔla dugi kɔrɔ, wole ye dugi kimala. 7 Wo
kɔma Mari Alla ya kei ladan bɔnkɛ rɔ. Alla ya a nyɛrɛ niyi
bila a sunyɛ rɔ. Kei wo ya niyi lafɛ dabira.
8 Wo kɔma Mari Alla ya nakɔɛ labɔ kan tinɛ do rɔ min
tɔgɛ le Idɛn. Wo ye tele bɔɛ wara la. A ya kei min dan, a ya
wo sigi nakɔɛ wo rɔ. 9 Kɔlɔma su bɛɛ minnu kin, ado anu
gbɔɛ si dɔn, Mari Alla ya wonu nafɛrɛn nakɔɛ wo rɔ. Kɔlɔma
fila ye nakɔɛ wo tɛma nun, "Nimaya Kɔlɔma" anubɛ "Ko
Nyimɛ anubɛ Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma."
10 Bɛ do ye Idɛn nakɔɛ wo tɛma. Kɔlɔma min bɛɛsi ye
nakɔɛ wo rɔ, wonu sulinu bi yi sɔrɔnna bɛ wole tɔ. Ba kun
nani sɔra bɛ wo ma Idɛn nakɔɛ wo kɔma kilɛ la. 11 Ba kelan
tɔgɛ le Pisɔ. Bɛ wole tara haa Hafila nyamanɛ rɔ ka basan
a la. 12 Sɛnɛ hakikɛ anubɛ tulu suma diyamɛ anubɛ kuru da
gbɛlɛnu bi nyɔ le. 13 Bɛ doi fanan tɔgɛ le Kiyɔn. Bɛ wole tara
haa Kusi* nyamanɛ rɔ ka basan a la. 14 Bɛ doi fanan tɔgɛ le
Takarasi. Bɛ wole tara haa Asiriya nyamanɛ tele bɔɛ wara
la. Bɛ doi fanan tɔgɛ le Yufereti.
15 Mari Alla ya kei wo sigi Idɛn nakɔɛ wo rɔ alako a ni
nakɔɛ wo fɛ bira. 16 Mari Alla ya a fɔ kei wo ye ko, "Kɔlɔma
min bɛɛsi ye nakɔɛ kɛ rɔ, i ni wonu gbɔɛ dɔn. 17 Kɔnɔ fɔ 'Ko
Nyimɛ anubɛ Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma' gbɔɛ, i kana wo dɔn
kamasɔrɔn ni i ya wo dɔn, i si faga serr."
18 Mari Alla ko, "Kei kelan ma bɛn. N si a dɛnbɛnɛ ladan
a ye, anubɛ min si bɛn."

* 2.13 Kusi nyamanɛ wo tɔgɛ do le Mɛsopotɛmiya.

19 Ado Mari Alla ara soge anubɛ kona min bɛɛsi ladan
bɔnkɛ rɔ nun, a nara anu na kei wo wara alako a ni a ɔn
kei wo si na anu tɔgɔ sa nya min. Kei wo ya nima fan wonu
bɛɛsi tɔgɔ sa nya min, anu tɔgɛ tora wo nya na le. 20 A kolo
fen wo, a kona wo, a sogo wo, kei wo ya wo tɔgɔ sa kɔnɔ
kei wo ma a dɛnbɛna yen wonu tɔ anubɛ min si bɛn. 21 Mari
Alla ya kindɔgɔ belebele latenbi kei wo ma. A ye kindɔgɔ
wo rɔ, Alla ya a kɔgɔ barasa kolo kelen bi ka a fɛrɛ latogon
a gbɛ rɔ. 22 Mari Alla ya kɔgɔ barasa kole wo bi ka a ma musi
la. A nara musi wo la kei wara ka a di a ma. 23 Kei wo ko,

"Sobore!
N nyɛrɛ kole anubɛ n nyɛrɛ fɛrɛ bɔnkɛ le kɛ la.
N si kɛ kele ko 'musi' *
kamasɔrɔn a ara bɔ kei rɔ."

24 Woletɔ kei si a na anubɛ a fa boloka ka tugun ala musi
la. Anu si ma mɔgɔ kelen na.

Kei anubɛ Musi Hakɛ Kɛ Koe

25 Nba kei wonubɛ ala musi, anu filɛ bɛɛsi lakolɔn le nun
kɔnɔ anu ma miliya ko lɔn.

3 1 Mari Alla ya nima fan min bɛɛsi ladan nun, dugu-
mafan ** halli wo bɛɛ ko. Dugumafan nara ka musi
manyinika ko, "Alla le ya a fɔ wo ye nun ko wo kana kɔlɔma
gbɔɛ dɔn nakɔɛ kɛ rɔ wa? Ile lara wo la?"

2 Musi wo ya a fɔ dugumafan wo ye ko, "Ma si kɔlɔma
gbɔɛ bɛɛsi dɔn de nakɔɛ kɛ rɔ 3 fɔ kɔlɔma min bi nakɔɛ tɛma.
Alla ko ma kana wo gbɔɛ dɔn, hali ka ma bole tugu a la. Ni
ma ya wo ma, ma si faga."

4 Kɔnɔ dugumafan ya kumɛ wo sɔsɔ, a ko, "Foninyɛ le
wo la. Wo ti faga muk! 5 Alla ya wo fɔ kamasɔrɔn a ya a lɔn
ko wo wa a dɔn tumɛ min, wo si hɛnkili sɔrɔn iko ale Alla
ya ko nyimɛ anubɛ ko yogomɛ dannafarɛ lɔn nya min."

6 Woletɔ musi wo ya bɔra kɔlɔma gbɔɛ wo la bawo a kin.
A dɔn sɔgɛ ya a bira. A ya a lɔn ko ni a ya a dɔn, a si hɛnkili
sɔrɔn. A ya wo gbɔɛ do keri ka a dɔn ka do di ala kei ma.
Wo fanan ya do dɔn. 7 Anu banta a dɔnna nya min wo, anu
ya hɛnkili sɔrɔn anu nyɛrɛ wara koe ma. Anu nara to a lɔnna

* 2.23 **Musi** Hiburu kan rɔ, ka a fɔ kei anubɛ musi, wonu fɔ nya gbɛrɛnnɛ anu nyɔgɔn ma.
** 3.1 Setani le ya a yɛlɛma dugumafan wo la.

ko anu nakolɔn le. Anu ya toro yanbɛ do keri ka wonu tugun
anu nyɔgɔn na. Wo kɔma anu ya wonu kiri anu na.
8 Wurɛ wo la, anu ya Mari Alla na kan lamɔɛn nakɔɛ rɔ.
Woletɔ anu ya anu buri Mari Alla kɔrɔ ka ta anu dogon kɔlɔma
kurinu kɔma. 9 Mari Alla ya kei rakele, a ko, "I ye min?"
10 Kei ko, "N ya i na kan le lamɔɛn. Ado n bara a lɔn ko
n nakolɔn le, woletɔ n kilanta ka ta n dogon."
11 Alla ko, "Yon ya a fɔ i ye ko i lakolɔn le? N bara i
makawandi kɔlɔma gbɔɛ min bara koe la, i wara wole dɔn
wá?"
12 Kei wo ko, "I ya musi min di n ma, wole ya kɔlɔma gbɔɛ
wo di n ma. N ya a dɔn."
13 Mari Alla ya a fɔ musi wo ye ko, "I ya kɛ tɛgɛ nfen ma?"
Musi ko, "Dugumafan le ya n yanfa, woletɔ n ya gbɔɛ wo
dɔn."

Mɔgɛnu Danka Koe Alla Bolo

14 Woletɔ Mari Alla ya a fɔ dugumafan wo ye ko, "Bawo
i wara ko yogomɛ kɛ kɛ, i wara ma dankatoe la gbɛ ka tenbi
nima fan bɛɛsi la. I si i sagan i bu gbole la. I ti fenfen dɔn i
siyi tele bɛɛ rɔ ni bɔnkɛ sa min ma. 15 N si kɛlɛ nyɔgɔnyɛ
ladon wobɛ musi kɛ tɛma. Wo bɔnsɔnnu si to kɛlɛ nyɔgɔnyɛ
wo rɔ. Ile si a tanban boloko yogomɛ kɛ kɔnɔ a bɔnsɔn mɔgɛ
do si i kunyɛ ratɛrɛgbɛn."
16 Alla ya a fɔ musi wo ye ko, "N si a lagbɛlɛya i kuma
den sɔrɔn tinɛ. Hali wo, ila kei sɔgɛ si taran i la, ado a si
kun tigiyɛ kɛ i kuma."
17 Alla ya a fɔ kei fanan ye ko, "N ya a fɔ i ye ko i kana
kɔlɔma gbɔɛ wo dɔn kɔnɔ i wara ila musita kumɛ bira min
kɛ ka a dɔn, woletɔ n si tɔrɔyɛ layigi dugi ma ilela ko la. I si
i beli fan sɔrɔn tɔrɔyɛ rɔ i siyi tele bɛɛ rɔ. 18 Wɔnɛ anubɛ
binyɛ si fɛrɛn dugi rɔ i kan ma. Fɔ i wa i beli fen nyini firɛ
rɔ. 19 I ti i beli fan sɔrɔn ni i ma wusi tirindi. I si to wusi
tirindila haa i ni sɛgi bɔnkɛ rɔ tun bawo i bɔra bɔnkɛ le tɔ,
ado i ye sɛgila bɔnkɛ le tɔ."
20 Kei wo min tɔgɛ Hadama, a ya ala musi tɔgɔ sa ko,
"Hawa"* kamasɔrɔn mɔgɔ bɛɛsi na le ale la. 21 Wo kɔma
Mari ya Hadama anubɛ ala musi fɛrɛya bɔ gbole la.

---

* 3.20 **Hawa** Hiburu kan rɔ ka a fɔ "Hawa" anubɛ "niyi," wo tɔgɛ gbɛrɛnta
anu nyɔgɔ ma.

22 Wo kɔma Mari Alla ko, "Wo ara a yen, kei ara ma iko
male. A ara ko nyimɛ anubɛ ko yogomɛ dannafarɛ lɔn. Awa,
a kana a bole layɛlɛ ka nimaya kɔlɔma gbɔɛ kɛ do keri. Ni
a ya a dɔn, a kɛndɛ si to dankɛ kɛ kɔrɔ burubukai!" 23 Woletɔ
Mari Alla ya a gben ka a labɔ Idɛn nakɔɛ rɔ alako a ni wɔli
dugi rɔ a bɔra kan min. 24 Wo kɔma Alla ya fen kanbannamɛ *
donu nana Idɛn nakɔɛ wo makandan tinɛ tele bɔɛ wara la.
Faan min bi malanna iko ta mɛlan, wo ye firifirila nimaya
kɔlɔma warata kilɛ la.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone.

ISBN 9966-40-313-2
KURANKO GENESIS 560P UBS-EPF 1M 1993